2020 m. birželio 18 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0161

Specialiojo komiteto užsienio kišimosi į visus demokratinius procesus Europos Sąjungoje, įskaitant dezinformaciją, klausimais sudarymas ir jo įgaliojimų, narių skaičiaus ir įgaliojimų laiko nustatymas

2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento sprendimas dėl specialiojo komiteto dėl užsienio šalių kišimosi į visus demokratinius procesus Europos Sąjungoje, įskaitant dezinformaciją, sudarymo ir jo įgaliojimų, narių skaičiaus ir įgaliojimų laiko nustatymo (2020/2683(RSO))

(2021/C 362/41)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Pirmininkų sueigos pasiūlymą dėl sprendimo,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis),

— atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV),

— atsižvelgdami į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 ir 52 straipsnius,

— atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, ypač į jos 8, 9, 10, 11, 13, 16 ir 17 straipsnius, ir šios konvencijos Protokolą, ypač į jo 3 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 207 straipsnį,

A. kadangi pagal šį sprendimą sudarytas specialusis komitetas turėtų parengti bendrą, visapusišką, ilgalaikį požiūrį į įrodymus, susijusius su užsienio šalių kišimusi į ES ir jos valstybių narių demokratines institucijas ir procesus, ne tik rengiant visus pagrindinius nacionalinius ir Europos rinkimus, bet ir nuolatinį kišimąsi visoje ES pačiomis įvairiausiomis formomis, įskaitant įprastoje ir socialinėje žiniasklaidoje rengiamas dezinformacijos kampanijas, siekiant formuoti viešąją nuomonę, kibernetinius išpuolius prieš ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, tiesioginę ir netiesioginę finansinę paramą, taip pat ekonominį spaudimą politiniams veikėjams ir pilietinės visuomenės ardymą;

B. kadangi visi su demokratiniais procesais ir institucijomis susiję užsienio šalių kišimosi incidentai, apie kuriuos pranešta, yra sisteminio pobūdžio ir pastaraisiais metais nuolat pasikartoja;

C. kadangi trečiųjų šalių valstybinių subjektų ir nevalstybinių subjektų kišimasis į demokratijos veikimą ES ir jos valstybėse narėse ir spaudimas ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintoms vertybėms piktaviškai kišantis yra platesnės tendencijos, kurią visame pasaulyje patiria demokratinės valstybės, dalis;

D. kadangi užsienio šalių kišimasis vykdomas kartu su ekonominiu ir kariniu spaudimu siekiant pakenkti Europos vienybei;

1. nusprendžia sudaryti specialųjį komitetą dėl užsienio šalių kišimosi į visus demokratinius procesus Europos Sąjungoje, įskaitant dezinformaciją, kurio įgaliojimai yra tokie:

a) atlikti išsamią tyrimų, iš kurių matyti, kad buvo pažeistos arba apeitos esminės rinkimų taisyklės, visų pirma galiojančios nuostatos dėl kampanijų finansavimo skaidrumo, įskaitant tariamas politines išlaidas naudojantis įvairių teisėtų ir neteisėtų formų kanalais ir abejotinais donorais, finansuojamais trečiųjų šalių šaltinių;

b) nustatyti galimas sritis, kuriose reikėtų imtis teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusių veiksmų, dėl kurių gali būti vykdomas socialinių tinklų kišimasis, siekiant pažymėti robotų dalijamą turinį, peržiūrėti algoritmus, siekiant užtikrinti kuo didesnį veiksnių, kuriais remiantis jie rodomi, skaidrumą, nustatyti prioritetinį turinį, dalytis turiniu, pakeisti jo rangą ir pašalinti turinį, taip pat uždaryti asmenų, vykdančių koordinuotą netikrą veiklą internete arba neteisėtą veiklą, kuria siekiama sistemingai kenkti demokratiniams procesams, arba kurstančių neapykantos retoriką, paskyras, kartu nepažeidžiant žodžio laisvės;

c) prisidėti prie vykstančių diskusijų, kaip sustiprinti atsakomybę už kovą su užsienio šalių kišimusi į visus demokratinius procesus Europos Sąjungoje, įskaitant dezinformaciją, ne tik išimtinai valdžios institucijose, bet ir plačiu mastu bendradarbiaujant su technologijų ir socialinių tinklų bendrovėmis ir privačiuoju sektoriumi, siekiant didinti informuotumą apie šių subjektų vaidmenį, pareigas ir atsakomybę kovojant su užsienio šalių kišimusi kartu nepakenkiant žodžio laisvei;

d) įvertinti nacionalinius veiksmus, kuriais remiantis būtų galima nustatyti griežtus apribojimus, taikomus politinio finansavimo šaltiniams, nes užsienio subjektai rado teisėtų ir neteisėtų būdų, kaip apeiti nacionalinės teisės aktus, ir savo sąjungininkams pasiūlė užmaskuotą pagalbą imdami paskolas iš užsienio bankų, suteikdami vertingus daiktus natūra, sudarydami pirkimo ir komercines sutartis, per priedangos įmones, ne pelno organizacijas, abejotinus piliečius donorus, naudodami naujas technologijas, kuriose užtikrinamas anonimiškumas, per internetines reklamas, ekstremistų elektroninės žiniasklaidos priemones ir palengvindami finansinę veiklą; nustatyti galimas sritis, kuriose reikėtų imtis veiksmų, susijusių su politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimu;

e) pasiūlyti koordinuotus ES lygmens kovos su hibridinėmis grėsmėmis veiksmus, įskaitant kibernetinius išpuolius prieš karinius ir nekarinius taikinius, su neteisėta prieiga prie duomenų ir jų atskleidimu susijusias operacijas, nukreiptas prieš teisės aktų leidėjus, valstybės pareigūnus, žurnalistus, politines partijas ir kandidatus, taip pat kibernetinį šnipinėjimą, siekiant pavogti įmonių intelektinę nuosavybę ir neskelbtinus piliečių duomenis, nes šių grėsmių negalima pašalinti vien atskirai dirbant nacionalinėms institucijoms ar paliekant šią problemą spręsti tik privačiojo sektoriaus savireguliacijai, tačiau tam reikia koordinuoto įvairius lygmenis ir suinteresuotuosius subjektus apimančio požiūrio; įvertinti šių grėsmių, kurios gali turėti rimtų politinių, ekonominių ir socialinių padarinių Europos piliečiams, saugumo aspektą;

f) ištirti ES priklausomybę nuo užsienio technologijų, naudojamų ypatingos svarbos infrastruktūros objektų tiekimo grandinėse, įskaitant interneto infrastruktūrą, be kita ko, aparatinę įrangą, programinę įrangą, taikomąsias programas ir paslaugas, taip pat priklausomybę nuo veiksmų, kurių reikia imtis siekiant stiprinti kovą su priešiškų trečiųjų šalių strategine komunikacija ir keistis informacija bei geriausia patirtimi šioje srityje; remti ir skatinti koordinuotą valstybių narių keitimąsi informacija, žiniomis ir gerąja patirtimi, siekiant kovoti su grėsmėmis ir šalinti dabartinius trūkumus;

g) nustatyti, įvertinti ir pasiūlyti būdus, kaip kovoti su saugumo pažeidimais ES institucijų viduje;

h) kovoti su piktybinėmis trečiųjų šalių informacijos kampanijomis ir strategine komunikacija, įskaitant vidaus Europos veikėjus ir organizacijas, kurios kenkia Europos Sąjungos tikslams ir kurios sukurtos tam, kad darytų įtaką Europos viešajai nuomonei ir apsunkintų galimybes pasiekti bendrą ES poziciją, įskaitant BUSP ir BSGP klausimais;

i) kreiptis į visas susijusias ES lygmens ir valstybių narių tarnybas ir institucijas, jei tai atrodo tinkama ir veiksminga siekiant įgyvendinti savo įgaliojimus;

2. pažymi, kad kompetentingi nuolatiniai komitetai savo darbe atsižvelgia į specialiojo komiteto rekomendaciją;

3. nusprendžia, kad Parlamento nuolatinių komitetų, atsakingų už klausimus, susijusius su Sąjungos teisės aktų, susijusių su specialiojo komiteto atsakomybės sritimi, priėmimu, stebėsena ir įgyvendinimu, įgaliojimams, personalui ir turimiems ištekliams nebus daromas poveikis arba jie nebus dubliuojami, todėl jie liks nepakitę;

2020 m. birželio 18 d., ketvirtadienis

4. nusprendžia, kad kai specialiojo komiteto darbas apima konfidencialaus pobūdžio įrodymų klausymą, liudijimus su asmens duomenimis arba keitimąsi nuomonėmis ar klausymus su institucijomis ir įstaigomis dėl konfidencialios informacijos, įskaitant mokslinius tyrimus arba jų dalis, kuriems suteiktas konfidencialumo statusas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 ([1]) 63 straipsnį, posėdžiai yra uždari; be to, nusprendžia, kad liudytojai ir specialistai turi teisę duoti parodymus ar liudyti uždarame posėdyje;

5. nusprendžia, kad į viešus posėdžius kviečiamų asmenų sąrašas, juose dalyvaujančių asmenų sąrašas ir tokių posėdžių protokolai turi būti skelbiami viešai;

6. nusprendžia, kad specialiojo komiteto gauti konfidencialūs dokumentai turi būti vertinami laikantis Darbo tvarkos taisyklių 221 straipsnyje nustatytos procedūros; taip pat nusprendžia, kad tokia informacija turi būti naudojama tik specialiojo komiteto galutinei ataskaitai parengti;

7. nusprendžia, kad specialusis komitetas turės 33 narius;

8. nusprendžia, kad įgaliojimai specialiajam komitetui suteikiami 12 mėnesių ir kad šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo jo steigiamojo posėdžio datos;

9. nusprendžia, kad specialusis komitetas gali pateikti Parlamentui laikotarpio vidurio laikotarpio ataskaitą ir kad jis pateiks galutinę ataskaitą, kurioje išdėstys faktines išvadas ir rekomendacijas, susijusias su priemonėmis ir iniciatyvomis, kurių reikia imtis, nedarydamas poveikio nuolatinių komitetų kompetencijai pagal jo Darbo tvarkos taisyklių VI priedą.

([1]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).